

1979, 31. března – Sdělení VONS č. 91 „Rozsudek nad Ladislavem Cermanem“ o odsouzení Ladislava Cermana Okresním soudem v Liberci pro trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a o soudním jednání u Okresního soudu v Liberci s bývalým příslušníkem SNB Jiřím Vajcem, obviněným z napadení signatáře Charty 77 Jiřího Kasala, a jeho odsouzení pro přečin proti socialistickému soužití k podmíněnému trestu odnětí svobody.

Senát Okresního soudu v Liberci za předsednictví Jiřího Malinovského shledal dne 28. 3. 1979 signatáře Charty 77 Ladislava Cermana vinným trestným činem hanobení rasy, národa a přesvědčení (podle § 198b tr. z.)¹ a uložil mu nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců v I. nápravně výchovné skupině.² Rozsudek dosud nenabyl právní moci. Ladislav Cerman ani prokurátor Turek³ (který požadoval trest v polovině trestní sazby, tj. cca 6 měsíců) se k němu nevyjádřili.⁴

Ladislav Cerman se měl uvedeného trestného činu dopustit tím (podrobněji viz Sdělení č. 44),⁵ že v hádce se třemi spoluobčany údajně pronesl urážlivý výrok o jejich členství v komunistické straně. Ačkoliv je známo, že se všemi třemi měl Ladislav Cerman dávno osobní spory, pokládali prokurátor i soud svědectví těchto tří mužů za postačující k objasnění celé události a nepokusili se získat výpovědi dalších, v konfliktu osobně neangažovaných svědků.

Zajímavé je, že tentýž okresní soud projednával dne 21. 3. 1979 případ teroristického útoku proti signatáři Charty 77 Jiřímu Kasalovi (ten se mezitím vystěhoval do Rakouska),⁶ o němž jsme podrobněji referovali ve Sdělení č. 29.⁷ Objasnění průběhu události bylo nedostatečné, takže nutně vzbuzuje vážné pochyby, které tentokrát s naším výborem výslovně sdílí i předseda senátu. Jako údajný pachatel byl souzen bývalý příslušník SNB Jiří Vajc, již dříve trestaný (zneužití pravomoci veřejného činitele – § 198 tr. z.) za násilnictví, jehož se dopustil při kontrole občanů. Soud ho shledal vinným přečinem proti socialistickému soužití (podle § 9 přeč. z.)

a uložil mu trest odnětí svobody v trvání pěti měsíců s podmíněným odkladem na dva roky. Výbor vysoce oceňuje skutečnost, že v případě J. Kasala se bezpečnostním a justičním orgánům poprvé podařilo odhalit a usvědčit pachatele násilného útoku proti signatáři Charty 77.⁸

Nicméně po jednání obou soudních rozhodnutí [sic] (i za krajně pochybného předpokladu, že obě události opravdu proběhly tak, jak to konstatoval soud) dospějeme k velice zajímavému měřítku. Zatímco polámání žeber signatáři Charty 77 je pokládáno za pouhý přečin a ohodnoceno podmíněným trestem (přičemž pachatel je dokonce recidivistou), je verbální urážka člena KSČ trestným činem, za který přísluší uložit trest nepodmíněný. Zajímalo by nás, jak je tento právní názor a postup libereckého soudu slučitelný se zásadou rovnosti občanů před zákonem.

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 5, s. 7.

POZNÁMKY

- ¹ Správně hanobení národa, rasy a přesvědčení.
- ² Rozsudek Okresního soudu v Liberci vynesený senátem složeným z předsedy Jiřího Malinovského a soudců Vladimíra Žaluda a Ing. Zdeňka Cermana je uložen in: OS v Liberci, soudní spis k případu Ladislava Cermana, spis. zn. 4 T 933/78; též MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90.
- ³ Pod obžalobou Okresní prokuratury v Liberci ze 3. 11. 1978 není podepsán JUDr. Josef Turek, ale Josef Čech, OS v Liberci, soudní spis k případu Ladislava Cermana, spis. zn. 4 T 933/78.
- ⁴ Ladislav Cerman podal 17. 4. 1979 proti rozsudku Okresního soudu v Liberci odvolání. Senát Krajského soudu v Ústí nad Labem složený z předsedy JUDr. Milana Rejmana a soudců JUDr. Rudolfa Havelky a JUDr. Václava Vodtrčila rozhodl 27. 4. 1979 v neveřejném hlasování o zrušení napadeného rozsudku a o vrácení věci prvoinstančnímu soudu k novému projednání. Toto usnesení bylo odůvodněno tím, že se Okresní soud v Liberci nezabýval otázkou, zda jednání obžalovaného nenaplnuje v jednočinném souběhu též znaky trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák., neboť obžalovaný pronášel hrubé výroky ve vestibulu domu za přítomnos-

ti více obyvatel. Krajský soud dále uznal Cermanovu námitku, že se okresní soud nezabýval otázkou jeho přičetnosti. Okresní soud v Liberci pak 2. 11. 1979 v senátu složeném z předsedy Jiřího Malinovského a soudců Josefa Pešáka a Ing. Zdeňka Cermana opětovně uznal L. Cermana vinným z trestného činu hanobení národa, rasy a přesvědčení a odsoudil ho k nepodmíněnému čtyřměsíčnímu trestu odnětí svobody se zařazením do I. nápravně výchovné skupiny. Tamtéž. Rozsudek Okresního soudu v Liberci z 28. 3. 1979 je uložen též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 48, sign. I/2, kart. 16.

⁵ Viz dokument č. 44. K případu Ladislava Cermana viz dále sdělení VONS č. 88, dokument č. 88.

⁶ Jiří Kasal byl od roku 1977 vystaven v rámci akce Asanace nátlaku ze strany Státní bezpečnosti, aby se vystěhoval ze země. Ke Kasalově vystěhování do Rakouska nakonec došlo 17. 2. 1979 na základě schválení jeho žádosti z 10. 8. 1978 podané u Okresní správy pasů a víz v Liberci. Státní bezpečnost se obávala, že se Kasal bude i nadále snažit stýkat s představiteli československé opozice a undergroundu. Aby se zabránilo jeho cestám do Československa, byl 26. 6. 1979 na návrh náčelníka oddělení vyšetřování Státní bezpečnosti Okresní správy SNB Liberec kapitána Josefa Štolby natrvalo zařazen Správou pasů a víz Federálního ministerstva vnitra na Index nežádoucích osob. ABS, signální svazek vedený na Jiřího Kasala, arch. č. 928286 MV, reg. č. 18081, krycí jméno „Básník“.

⁷ Viz dokument č. 29.

⁸ Jiří Vajc byl 20. 3. 1975 odsouzen Vojenským obvodovým soudem v Litoměřicích za dvojnásobné spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejného činitele k osmiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odnětí svobody, neboť jako příslušník Veřejné bezpečnosti bezdůvodně napadl občany. Z vězení byl propuštěn 16. 12. 1975. Za napadení Jiřího Kasala, ke kterému došlo 1. 9. 1978, byl 22. 2. 1979 obžalován Okresní prokuraturou v Liberci z trestného činu ublížení na zdraví podle § 221, odst. 1 tr. zák. Podle rozsudku vyneseného 21. 3. 1979 samosoudcem Okresního soudu v Liberci JUDr. Františkem Hrušou sice bylo prokázáno, že Vajc Kasala udeřil, nepodařilo se ovšem dokázat, že to byl on, kdo mu způsobil zlomeninu žeber a další zranění. Vzhledem k Vajcově sklonům k násilnému řešení konfliktů mu soud stanovil výši trestu při horní hranici trestní sazby, s přihlédnutím k „*nynějšímu řádnému životu pracujícího člověka*“ byl jeho výkon podmíněně odložen na dva roky. Okresní prokurátor v Liberci podal 23. 3. 1979 proti rozsudku odvolání, které však přípisem ze dne 4. 5. 1979 vzal zpět. OS v Liberci, soudní spis k případu Jiřího Vajce, spis. zn. 2 T 142/79.